

Türk Turizm Araştırmaları Dergisi

2020, 4(3): 1707-1726.

DOI: [10.26677/TR1010.2020.446](https://doi.org/10.26677/TR1010.2020.446)

ISSN: 2587-0890 Dergi web sayfası: <https://www.tutad.org>

ARAşTIRMA MAKALESİ

Yavaş Şehir (Cittaslow) Ağına Katılımın Destinasyona Etkileri: Göynük Örneği

Doç. Dr. Mustafa SANDIKCI, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Afyonkarahisar, e-posta: sandikcimustafa@hotmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1437-2484>

Aybike Nur ALBAYRAK, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar, e-posta: aybikenurlbayrak@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8956-036X>

Öz

Yavaş şehir ağına katılımın bir turizm destinasyonu olarak Göynük'e çevresel, ekonomik ve sosyo-kültürel etkilerinin ele alındığı bu çalışmada, veri toplama tekniği olarak anket kullanılmış ve kartopu örnekleme tekniğiyle belirlenen, Göynük'te ikamet eden yerel halktan 410 kişiye uygulanmıştır. Araştırma verilerinin analiz sürecinde ilk olarak geçerlilik ve güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiş, devamında katılımcıların görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri bağlamında görüşleri arasındaki farklılıkları tespit edebilmek amacıyla iki grup için t-testi, ikiden fazla gruplar için ise Varyans Analizinden yararlanılmıştır. Farklılığa neden olan grupların tespitinde Tukey ve en küçük anlamlı farklılıklar (LSD) testlerinden faydalanılmıştır. Çalışmada elde edilen bulgulara göre katılımcılar yavaş şehir ağına katılımın turist sayısının artışında etkili bir model olduğunu ve Göynük'ün yavaş şehir olmasından memnun olduklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Yavaş Şehir, Cittaslow, Çevresel Etkiler, Ekonomik Etkiler, Sosyo-Kültürel Etkiler, Göynük.

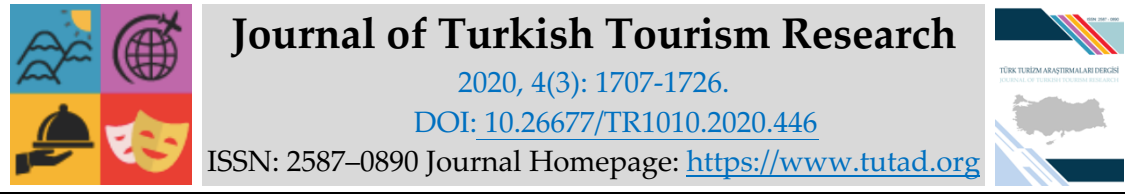
Makale Gönderme Tarihi: 28.03.2020

Makale Kabul Tarihi: 01.07.2020

Önerilen Atf:

Sandıkçı, M. ve Albayrak, A. N. (2020). Yavaş Şehir (Cittaslow) Ağına Katılımın Destinasyona Etkileri: Göynük Örneği, *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(3): 1707-1726.

© 2020 Türk Turizm Araştırmaları Dergisi.

RESEARCH PAPER

The Effects of Cittaslow Movement to the Destination: The Case of Göynük

Associate Prof. Dr. Mustafa SANDIKCI, Afyon Kocatepe University, Faculty of Tourism, Afyonkarahisar, e-mail: sandikcimustafa@hotmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1437-2484>

Aybike Nur ALBAYRAK, Afyon Kocatepe University, Social Sciences Institute, Afyonkarahisar, e-mail: aybikenurlbayrak@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8956-036X>

Abstract

Through a survey of residents, this study examined the potential environmental, economic and socio-cultural effects of Cittaslow movement on the Göynük destination. A questionnaire was used as a data collection technique and it was applied to 410 residents in Göynük with snowball sampling. Reliability and validity analyses were conducted and in the ongoing process, the individual characteristics of the participants evaluated with frequency and percentage distributions and the mean and standard deviation values. The "t-test" and "Variance (Anova) Analysis" were used in order to compare participants' opinions in the context of demographics, and Tukey and LSD tests were used to determine the groups that caused differences. According to the findings, the participants stated that participation in the Cittaslow movement is an effective model for the increase in the number of tourists and they were pleased that Göynük was a slow city.

Keywords: Slow City, Cittaslow, Environmental Effects, Economic Effects, Socio-Cultural Effects, Göynük.

Received: 28.03.2020

Accepted: 01.07.2020

Suggested Citation:

Sandıkçı, M. and Albayrak, A. N. (2020). The Effects of Cittaslow Movement to the Destination: The Case of Göynük, *Journal of Turkish Tourism Research*, 4(3): 1707-1726.

© 2020 Türk Turizm Araştırmaları Dergisi.

GİRİŞ

Günümüz dünyasında şehirler benzer görüntülere sahip olarak özgünlüklerini yitirmektedir. İtalya'da başlayan yavaş şehir hareketi, şehirlerin kendilerini değerlendirerek farklılıklarını ortaya koymalarını ve bu farklılıklarını koruması için projeler geliştirmesini istemektedir. Sürdürülebilir bir şehir modeli sunan, yaşam kalitesini arttırmaya dair hedefleri ve dünyanın bir miras değil emanet olduğu düşüncesi ile hareket eden yavaş şehir ağı dünya genelinde hızla yaygınlaşmaktadır (Berkün, 2018: 1418).

Cittaslow hareketi, yerel toplulukların refahını önceleyen, kendine yeten, sürdürülebilir; doğasına, gelenek ve göreneklerine, tarihi ve sanatsal değerlerine sahip çıkan, alt yapı sorunları olmayan, yenilenebilir enerji kaynakları kullanan, teknolojinin kolaylıklarından yararlanan kentlerin gerçekçi bir alternatif olacağı hedefini benimsemektedir (Baytok, Zorlu ve Avan, 2018: 135).

Yavaş şehir ağına katılımın destinasyon üzerindeki etkilerini Göynük özelinde ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada, öncelikle yavaş şehir kavramı, yavaş şehir ağının destinasyon üzerindeki çevresel, ekonomik ve sosyo-kültürel etkileri ve yavaş şehir Göynük ile ilgili kavramsal değerlendirmelere yer verilmiştir. Çalışmanın uygulama kısmında Göynük'te yerel halkın, yavaş şehir ağına katılımın destinasyona çevresel, ekonomik, sosyo-kültürel açıdan ne tür getirileri olduğu konusundaki düşüncelerinin ele alınması hedeflenmiştir. Literatürde yerel halkın yavaş şehir hareketine yönelik algılarını ortaya koymaya çalışan (Coşar, 2013; Çakıcı, Yenipınar ve Benli, 2014; Çıtak, 2016; Walker ve Lee, 2019a), yavaş şehir hareketinin destinasyon imajına (Çerçi, 2013) ve yaşam kalitesine (Hatipoğlu, 2015) etkilerini ele alan, yavaş şehir felsefesinin sürdürülebilir yerel gelişme üzerine etkilerini irdeleyen (Semmens ve Freeman, 2012; Presenza, Abbate ve Micera, 2015; Park ve Kim, 2016; Baytok, Zorlu ve Avan, 2018; Walker ve Lee, 2019b) çalışmalar bulunmakla birlikte, yavaş şehir hareketinin destinasyonlar üzerindeki çevresel, ekonomik ve sosyo-kültürel etkilerini ele alan çalışmalar kısıtlıdır. Buradan hareketle, araştırmanın amacında ifade edilen gerekçe ile literatüre katkı sağlanması hedeflenmektedir.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Dünyada nüfusun büyük bir bölümü şehirlerde yaşamaktadır. Bu durumda kalabalık ve büyük şehirlerde yaşam kalitesinde düşüşler yaşanmakta bu yaşanan sorunlar da giderek karmaşık bir hale gelmektedir. İnsanlık geleceği için yaşanan bu şehir sorunlarına karşı çözüm arayışına girmiştir. Günümüz dünyasının ortaya çıkardığı sorunlara dair üretilen çözümlerden biri yavaş şehir olarak adlandırılmıştır (Berkün, 2018: 1418).

Yavaş şehir (cittaslow) hareketi, 1999 yılında Greve in Chianti'nin eski belediye başkanı Paolo Saturnini'nin vizyonu doğrultusunda ortaya çıkmıştır. Paolo Saturnini yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla kentlerin kendilerini değerlendirmelerini ve farklı bir kalkınma modeli ortaya koymaları fikrini ulusal boyuta taşıyarak bu idealler kısa zamanda Bra (Francesco Guida), Orvieto (Stefano Cimicchi) ve Positano (Domenico Marrone) belediye başkanları ve Slow Food başkanı Carlo Petrini tarafından benimsenmiştir. Günümüzde 30 farklı ülkede 264 üye şehre sahip bu hareketin amacı yavaş yemek (slow food) felsefesini kentsel boyuta taşıırken günlük yaşamda ekogastronomi kavramlarını uygulamaktır (www.cittaslow.org). Diğer bir deyişle yavaş şehir hareketi, küreselleşmenin olumsuz etkilerine karşı çıkan, dünyadaki bütün yerel kültürlerin korunmasını ve kültürlere sahip çıkılmasını destekleyen bir harekettir (Yazıcı ve Keba Ekici, 2017: 180).

Hareketin felsefesi ve amacı kısaca: *"Yaşamın, yaşamaktan zevk alınacak bir hızda yaşanmasını"*

savunmaktadır. Cittaslow hareketi, insanların birbirleriyle iletişim kurabilecekleri, sosyalleşebilecekleri, kendine yeten, sürdürülebilir, el sanatlarına, doğasına, gelenek ve göreneklerine sahip çıkan ama aynı zamanda alt yapı sorunları olmayan, yenilenebilir enerji kaynakları kullanan, teknolojinin kolaylıklarından yararlanan kentlerin gerçekçi bir alternatif olacağı hedefiyle yola çıkmıştır.” şeklinde belirtilmiştir (cittaslowturkiye.org).

Hareket, logo olarak turuncu bir salyangozu kullanmıştır. Salyangozun tercih edilme sebebi yavaşlık felsefesiyle salyangozun var olma biçiminin birbiriyle ilişkilendirilmesidir. Salyangoz, hem yavaşlığın hem dinginliğin temsilidir. Bununla birlikte salyangozlar, yuvalarını sırtlarında her yere taşımakta ve gittiklerinde arkalarında izlerini bırakmaktadırlar. Salyangozun hareketlerini belirleme yetisi ve hızı, insan doğasında akıl ve ağırbaşlılığın ifade edilmiş biçimidir (Levent, 2019: 11).

Resim 1: Cittaslow Logosu (cittaslowturkiye.org)

Bu şehirlerde, hayat belli bir düzen etrafında kuruludur. İnsanlar küçük yerel dükkan ve marketlerden ihtiyaçlarını karşılarken semt pazarlarında da doğal ve taze ürünlere kolayca ulaşabilmektedirler. Çevrede trafik, gürültü kirliliği ve bunların sebep olduğu stres ve rahatsız edici bir betonlaşma görüntüsüyle karşılaşmak çok mümkün değildir. Tüm bunlar, üretim yerine tüketime, koruma yerine kullanmayı özendiren metropol şehir mantığına çözüm olarak ortaya çıkan “Yavaş Şehir” (Coşar, 2019: 42) hareketidir.

Yavaş şehir hareketi, dünyada 30 ülkede 264 üye şehirde uygulanmaktadır. Türkiye’den 18 şehir yavaş şehir ağına dahildir. Türkiye’den üye şehirler; Ahlat (Bitlis), Akyaka (Muğla), Eğirdir (Isparta), Gerze (Sinop), Gökçeada (Çanakkale), Göynük (Bolu), Gündül (Ankara), Halfeti (Şanlıurfa), Köyceğiz (Muğla), Mudurnu (Bolu), Perşembe (Ordu), Seferihisar (İzmir), Şavşat (Artvin), Taraklı (Sakarya), Uzundere (Erzurum), Vize (Kırklareli), Yalvaç (Isparta), Yenipazar (Aydın)’dır.

Ağa katılacak şehirlerin nüfuslarının 50.000’den az olması ve şehir yönetiminin Cittaslow felsefesine uygun olması gerekmektedir. Ağa üye olmak için belirlenen kriterleri gerçekleştirmek için projeler geliştirmek ve uygulamak gerekmektedir. Şehirlerin 7 başlık 72 madde altında toplanan kriterler çerçevesinde yaptığı çalışmalar puanlanmakta ve bir şehrin üye olması için 50 ve üzerinde puan alması gerekmektedir. Bu kriterler (cittaslowturkiye.org); çevre politikaları, altyapı politikaları, kentsel yaşam kalitesi politikaları, tarımsal, turistik, esnaf ve sanatkarlara dair politikalar, misafirperverlik, farkındalık ve eğitim için planlar, sosyal uyum ve ortaklıklardır.

Yavaş şehir felsefesinin destinasyonlar üzerinde birtakım etkileri söz konusudur. Bu etkiler arasında olumlu ya da olumsuz çevresel, ekonomik ve sosyo-kültürel etkiler sayılabilir. Yavaş şehir ağına katılırken sağlanması gereken şartlar bulunmaktadır ve bu şartların önemi belirtilmiş olup zorunlu olarak yerine getirilmeleri beklenmektedir. Çevre politikaları kapsamında hedef,

çevreci bir belediye olarak halk sağlığını korumaktır. Yavaş şehir Göynük'te bu kapsamda sit alanlarında peyzaj ve asfalt çalışmaları yapılmış, katı atık depolama tesisi kurulmuş, mevcut içme suyu depoları yenilenmiş, sit alanlarında restorasyon çalışmaları yapılmış ve bisiklet yolu ve bisiklet park yerleri yapılacaktır (Akman, 2018: 90). Yavaş şehir ilkeleri arasında yer alan o yöreye ait değerler çerçevesinde yerel ürün kullanımı ve üreticilerin teşvik edilmesi, geleneksel, kültürel değerlerin korunması, tanıtımı ve pazarlanması yerel ekonomiye olumlu bir etki yapacaktır. Ayrıca üretimin doğal ürün elde etmek amacıyla yenilenebilir kaynak kullanarak ve geleneksel üretim yöntemleri kullanılarak yapılması ekonomik etkiler açısından olumlu bir gelişmedir (Kartal ve Öztürk, 2016: 350). Bunun yanında turistlere yönelik hazırlanan broşürler ve şehir içinde yönlendirici işaret ve tabelaların varlığı, şeffaf fiyat uygulaması sayesinde turistler ve yerel esnaf arasındaki güven duygusunun artması gibi faktörler bölgeye ekonomik bir katkı sağlayacaktır (Şahin ve Kutlu, 2014: 61). Yavaş şehir kriterleri arasında yer alan şehrin sahip olduğu değerlerin iyileştirilmesi, yavaş güzergahların mevcut olması, şehrin yaşanabilirliğinin artırılması, yerel ürünlerin ticarileşmesi için alanların yaratılması, geleneksel iş tekniklerinin ve zanaatların değerinin artırılması, yöre halkına yavaş şehir kavramı hakkında eğitim vermek, azınlıklara yönelik ayrımcılığa karşı çalışmalar, engelli kişilerin entegrasyonu, çocuk bakımının desteklenmesi, genç neslin istihdam durumu, yoksulluk, toplumsal ortaklıklar/sivil toplum kuruluşlarının mevcudiyeti, farklı kültürlerin entegrasyonu, Slowfood aktiviteleri ve kampanyaları için destek, doğal ve geleneksel yiyecekleri Slowfood veya diğer kurumlar ile destekleme gibi kriterler sosyal ve kültürel düzenin sağlanması, toplumun karar verme süreçlerine katılımının sağlanması için olumlu bir etkisi olacaktır (www. Cittaslowturkiye.org, Kartal ve Öztürk, 2016: 350). Göynük'te sosyo-kültürel anlamda halk yürüyüş güzergahları belirlenmiş, yöresel el sanatları merkezi açılmış ve işletmeci ve çalışanlara turizm eğitimi verilmiştir (Akman, 2018: 91).

Literatürde yavaş şehir konulu farklı açılardan ele alınmış çalışmalar mevcuttur. Bunlardan Acar (2018)'in çalışmasında Türkiye'deki yavaş şehir uygulamalarının yerel turizm, ülke reklamları ile turizme katkısı değerlendirilmiştir. Numanoğlu ve Güçer (2018)'in çalışmasında yavaş şehir kavramının yavaş şehir olan Perşembe'ye olumlu ve olumsuz etkileri araştırılmıştır. Koç ve Baz (2020)'in çalışmalarında Türkiye'deki yavaş şehirleri ele alarak üye olmayı düşünen diğer şehirlere rehber olması açısından yavaş şehir olabilme kriterlerinin uygulanma süreci ve sonrasındaki etkileri tüm yönleriyle incelenerek ortaya konulmuştur.

Yavaş şehir Göynük hakkında yapılmış olan çalışmalar incelendiğinde ise Dural ve Köseoğlu (2017) çalışmalarında yavaş şehir Göynük'ün bir destinasyon olarak tercih edilme sebepleri ve kentsel kimliğinin tercih edilme durumuna etkilerini ele almışlardır. Zengin ve Genç (2018)'in çalışmalarında, yavaş şehir olduktan sonraki süreçte Göynük'teki özel sektör işletmesi yöneticilerinin pazarlama faaliyetlerine bakış açılarında ne gibi değişiklikler yaşandığı ve gelecekte nasıl değişimler yaşanacağı incelenmiştir. Şengül, Bayhan ve Yücel (2018)'in çalışmalarında Göynük'te sürdürülebilir turizm gelişimi ve kalkınması yerel turizm paydaşlarının görüş ve değerlendirmeleriyle incelenmiştir. Sarıyıldız (2019)'in çalışmasında ise, Göynük'te sakin kent algısı yerel halk, yerel işletmeciler ve belediye başkanı ile yapılan görüşmeler ile ortaya koyulmuştur.

YÖNTEM

Araştırma Sahası: Yavaş Şehir Göynük

Yurdumuzun Batı Karadeniz Bölgesi'nde yer alan Göynük ilçesi Bolu il merkezinin güneybatısında yer almaktadır. Yüzölçümü 1437 km², denizden yüksekliği 720 m'dir. Göynük ilçesinin doğusunda Mudurnu, batısında Taraklı, kuzeyinde Akyazı ve güneyinde Nallıhan,

Sarıcakaya ve Yenipazar ilçeleri bulunmaktadır. İlçe Bolu'ya 98 km, İstanbul'a 235 km ve Ankara'ya 290 km uzaklıktadır (Çetinkaya Usta, 2017: 15).

M.Ö. 13. yüzyılda Göynük'te en eski yerleşimin Frigler tarafından oluşturulduğu bilinmektedir. İlerleyen yıllarda bölge Lidyalılar, Persler, Bithynia Krallığı, Roma ve Bizans imparatorluğu hakimiyetinde kalmıştır. Son olarak bölge 1071 Malazgirt Savaşı'yla beraber Türk hâkimiyetine girmiştir. Türk hâkimiyetine girmesiyle beraber Göynük, kendi sınırındaki Taraklı, Yenice ve Mudurnu ile 1331-1332 yıllarında Osmanlı Devleti'ne katılmışlardır. Göynük, Osmanlı döneminde konaklama merkezi olarak kullanılmış ayrıca Bağdat yolu üzerinde bulunan Göynük, kervanlar için bir istasyon konumunda olmuştur. Göynük, Bolu Mutasarrıflığına idari olarak 1865'te bağlanmıştır. 1923'te Cumhuriyetle beraber Bolu'nun ilçelerinden biri olmuştur ve Bolu'ya bağlı kalmaya devam etmiştir (Dural, 2019: 18).

Osmanlı şehir kültürünü yansıtan Göynük, tarihi ve kültürel birikimiyle Anadolu'nun nadir yerleşim merkezlerinden biridir. Farklı dönemlerden izler barındıran mimari eserleri, geçmişten günümüze süregelen el sanatları, gelenek görenekleri, kendine has yaşam alışkanlıkları ile zengin bir kültüre sahiptir (Çetinkaya Usta, 2017: 19). 1987 yılında kentsel sit alanı ilan edilen Göynük tarih, kültür, doğa ve inanç turizmi ile bir marka şehir (cittaslowturkiye.org) konumundadır. 2017 yılı Şubat ayında ise Yavaş Şehir Ağrı'na kabul edilerek "yavaş şehir" unvanını almıştır.

Sahip olduğu değerler ile Göynük, önemli bir turizm potansiyeline de sahiptir. İlçe için önemli el sanatlarından olan ağaç oymacılığı eserleri ve tokalı örtme gibi eserlerin günümüzde hala üretimi yapılmakta ve ilçe ekonomisine katkı sağlamaktadır. Bununla birlikte şeker fasulyesi ve uçut marmeladı gibi yöreye has yiyecekler de ilçenin vazgeçilmezlerindedir (Çetinkaya Usta, 2017: 24).

Göynük'ün sahip olduğu önemli kültürel zenginliklerinden biri de 1464 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırıldığı kabul edilen Akşemseddin Türbesi'dir. Fatih Sultan Mehmed'in manevi hocası olan Akşemseddin Hazretleri'nin 15. yüzyılın ilk yarısında Göynük'e gelerek Göynük'te yaşaması, 1459 yılında burada vefat edip türbesinin yine burada bulunması ilçenin gelişmesine sebep olurken Göynük'ün önemli bir yerleşim yeri olduğunu göstermektedir. Akşemseddin Hazretleri her yıl Mayıs ayında yapılan tören ile anılmakta ve yöre de kültür turizminin gelişmesine katkıda bulunmaktadır. (Aktaş Yasa, 2013: 29).

İlçe ekonomisinde en önemli sektörler, ormancılık, tarım ve hayvancılık, özellikle de yumurta ve besi tavukçuluğudur. Kılavuzlar Köyü ile bazı köylerde ağaç oymacılığı el sanatlarında emek vererek alternatif geçim imkanları oluştururken, bir kısım yöre halkı ise arıcılıkla uğraşmaktadır (Kılıç Benzer, 2007: 100).

Örnekleme

Yavaş şehir ağına katılımın Göynük'e etkilerini belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada, Göynük'te yaşayan yerel halk çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. 2019 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre ilçe genel nüfusu 15.050 olup; kentsel nüfus 4.188, kırsal nüfus 10.862'dir (www.bolu.gov.tr). Evrenin tamamına ulaşmanın güçlüğü sebebiyle örneklem alma yoluna gidilmiştir. Çalışmada örnekleme yöntemi olarak kartopu örnekleme yöntemi uygulanmıştır. Araştırmada kartopu örnekleme tekniğinin seçilmesinin temel nedeni, araştırmacıların yavaş şehir ağına ilişkin bilgi sahibi olan ve yavaş şehir ağının bölgeye olası etkilerini değerlendirebileceğine inanılan kişilerin örneklem grubuna dahil edilmesi arzusudur. Veri toplama tekniği olarak yüz yüze anket kullanılmıştır. Hazırlanan anket formu 21 Kasım-13 Aralık 2019 tarihleri arasında 410 kişiye yüz yüze uygulanmıştır. Eksik veri, hatalı kodlama gibi nedenlerle 36 anket formu analizlere dâhil edilmemiştir. Sonuç olarak 374 anket formu üzerinden

analizler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Değişkenler	Gruplar	n	%	Değişkenler	Gruplar	n	%
Cinsiyet	Kadın	162	43.3	Gelir Düzeyi	2000 TL ve altı	137	36.6
	Erkek	212	56.7		2001 TL-3000 TL	97	25.9
Meslek	Fısnaf	43	11.5		3001 TL-4000 TL	60	16.0
	İsci	52	13.9		4001 TL ve üstü	78	20.9
	Fv Hanımı	60	16.0	İkamet Süresi	1 yıldan az	20	5.3
	Kamu Görevlisi	69	18.4		1-5 yıl	49	13.1
	Öğrenci	80	21.4		6-10 yıl	27	7.2
	Ciftci	30	8.0		11-15 yıl	62	16.6
	Emekli	16	4.3		16-24 yıl	53	14.2
	Diğer	24	6.4	25 yıldan fazla	163	43.6	
Yaş	17 ve altı	58	15.5	Eğitim Durumu	İlköğretim	151	40.4
	18-29 yaş aralığı	88	23.5		Lise	139	37.2
	30-45 yaş aralığı	129	34.5		Ön Lisans	28	7.5
	46-60 yaş aralığı	67	17.9		Lisans	52	13.9

Tablo 1, katılımcıların demografik özelliklerini göstermektedir. Buna göre, katılımcıların %56.7 ile çoğunluğu erkek olup %34.5'i 30-45 yaş aralığında ve %36.6'sının geliri 2000 TL ve altındadır. Katılımcıların %43.6'sı 25 yıldan fazla zamandır Göynük'te ikamet etmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun uzun zamandır Göynük'te yaşadığı düşünülürse, yavaş şehir olmadan önce ve yavaş şehir olduktan sonraki durumunun değerlendirilmesinde ve yavaş şehir olmanın Göynük'e ne tür etkilerinin olduğunun gözlemlenmesinde yetkin oldukları ifade edilebilir.

Ölçek

İlgili literatürün gözden geçirilmesi sonucu hazırlanan anket formu, temel olarak iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Göynük'te ikamet eden yerel halkın demografik özellikleri ve yaşam biçimiyle ilgili sorular yer alırken ikinci bölümde yavaş şehir ağına katılım, yavaş şehir ağına katılımın çevresel, ekonomik, sosyo-kültürel pozitif ve negatif etkileri ile ilgili sorular yer almaktadır. Yerel halkın yavaş şehir ağına katılan Göynük ile ilgili görüşlerinin ölçülmesinde 5'li Likert derecelemesinden yararlanılmıştır. İfadeler 1=Kesinlikle Katılmıyorum ve 5=Kesinlikle Katılıyorum aralığında puanlandırılmıştır. Anket formunda yer alan ifadelerden yavaş şehir ağına katılıma ilişkin ifadelerin oluşturulmasında Farhadi Andarabi (2012)'nin çalışmasından; yavaş şehir ağına katılımın çevresel, ekonomik ve sosyo kültürel pozitif ve negatif etkilerine ilişkin ifadeler ise Güneş (2014)'in farklı çalışmalardan derleyerek oluşturduğu ölçekten yararlanılarak hazırlanmıştır. Anket formu örneklem üzerinde uygulanmadan önce, anket formunda yer alan ifadelerin anlaşılabilirliğinin ve araştırma amacına uygunluğunun teyidi için alanında uzman akademisyenlerden yardım alınmıştır. Nihai değerlendirmelerin ardından anket formuna son hali verilmiştir.

Veri Analizi

Araştırma verilerinin analiz sürecinde ilk olarak verilerin normal dağılımı analiz edilmiştir. Normal dağılım testi sonucunda Skewness (-0.998, 0.875) ve Kurtosis (-1.013, 0.380) katsayılarının normal dağılım sınırları içinde olduğu görülmüştür. Tabachnick ve Fidell (2013), Skewness ve Kurtosis değerlerinin -1.5 ile +1.5 aralığında olması halinde verinin normal dağılım gösterdiğini ifade etmektedirler. Buna göre, bu çalışmada verilerin normal dağılım gösterdiği ifade edilebilir. Ölçeğin faktör yapısını ortaya çıkarmak amacıyla varimax rotasyonu ve temel bileşenler (principal components) yöntemi kullanılarak doğrulayıcı faktör analizi (DFA) uygulanmıştır. Ölçekteki yapıların daha önceki bir çalışmada ortaya konulması, güvenilirliği ve geçerliliğinin test edilmesi ve belirli bir olgunun belirgin etkilerinin ortaya koyulması nedeniyle keşfedici faktör analizi yapılmamıştır. DFA sonuçları ifadelerin yavaş şehir ağına katılım algısı, yavaş şehir ağına katılımın olumlu ve olumsuz çevresel, ekonomik ve sosyo-kültürel etkileri olmak üzere 7 boyut altında toplandığını göstermektedir. Veri analizinin takip eden aşamasında, araştırmada yararlanılan ölçekteki yapılar arasındaki ilişkiler Pearson Korelasyon Analizi ile belirlenmeye çalışılmıştır. Katılımcıların ifadelerine ilişkin görüşlerinin ortaya konulması amacıyla ifadelerine ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma katsayıları verilmiştir. Katılımcıların demografik özelliklerine göre yavaş şehir ağına katılıma ilişkin görüşleri arasındaki olası farklılıkları belirlemek için ikili grup karşılaştırmalarında t-test, ikiden fazla grup karşılaştırmalarında ise Anova analizinden yararlanılmıştır. Gruplardaki farklılıkların kaynağını belirlemek amacıyla Tukey ve LSD testleri kullanılmıştır.

BULGULAR

Yavaş şehir ağına katılımın destinasyona etkilerini belirlemeye yönelik kullanılan ölçüğe ilişkin DFA sonucu elde edilen yedi boyut, boyutlara yönelik güvenilirlik katsayıları, her bir maddenin faktör yükleri ve toplam varyansı açıklama oranı Tablo 2’de gösterilmektedir. Güvenilirlik analizi sonucunda araştırmada kullanılan Cronbach’s Alpha (CA) katsayısı ölçekte yer alan toplam 28 ifade için 0.860 olarak tespit edilmiştir. Boyutlar bağlamında güvenilirlik katsayılarının 0.665 ile 0.872 arasında değerler aldığı görülmektedir (Tablo 2). Sosyal bilimler alanında yapılan çalışmalarda ölçek güvenilirliğini ifade eden Cronbach’s Alpha kat sayısının 0 ile 1 arasında değişen değerler aldığı ve değerlerin 1’e yaklaşmasının güvenilirliği arttırdığı (Ural ve Kılıç, 2005: 219; Altunışık vd., 2012: 126) göz önüne alındığında; araştırma ölçeğinin güvenilirlik düzeyinin kabul edilebilir sınırlar içerisinde olduğunu, yavaş şehir ağına katılımın olumsuz ekonomik etkileri boyutu için (0.665) kısmen kabul edilebilir sınırlar içerisinde olduğunu söylemek mümkündür.

Araştırma ölçeğinin içsel tutarlılığını belirlemek amacıyla CA ile birlikte Composite Reliability (CR) katsayıları da hesaplanmıştır. CR katsayısının .780 ile .890 arasında olduğu görülmektedir (> .60). Yakınsak geçerlilik AVE (Average Variance Extracted) değerleri hesaplanarak belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 2’den anlaşıldığı üzere, AVE değerlerinin eşik sınır olarak kabul edilen .50’den daha yüksek olması sebebiyle araştırmada yakınsak geçerliliğin sağlandığı ifade edilebilir. Araştırmada ayrıştırma geçerliliğinin belirlenmesi için ise korelasyon analizinden yararlanılmıştır. Tablo 3 incelendiğinde, faktör korelasyonlarının -.210 ile .616 arasında değiştiği, .90 olarak kabul edilen eşik sınırın altında olduğu görülmektedir. Buna göre, ayrıştırma geçerliliğinin bu çalışmada ilgili yapı için sağlandığı ifade edilebilir.

Tablo 2. Araştırma Ölçeğine İlişkin Faktör Yapısı

İfadeler	SFY	CA	AVE	CR
Yavaş Şehir Algısı		.848	.533	.817
Cittaslow, turist sayısının artısında etkili bir modeldir.	.790			
Cittaslow, vörenin kalkınma ve gelişmesi için iyi bir modeldir.	.824			
Cittaslow, yerel halkın yaşam kalitesinin yükseltilmesi için iyi bir modeldir.	.728			
Yaşadığım şehrin Cittaslow olmasından memnunum.	.548			
Yavaş Şehir Ağına (Citta Slow) Katılımın Olumlu Çevresel Etkileri		.869	.561	.834
Doğal çevrenin korunmasını ve gelişimini desteklemektedir.	.793			
Gelecek nesiller için çevre kalitesini ivilestirmektedir.	.806			
Çevre bilincini artırmaktadır.	.775			
Tarihi bina ve yapıların korunmasını teşvik etmektedir.	.605			
Yavaş Şehir Ağına (Citta Slow) Katılımın Olumsuz Çevresel Etkileri		.855	.646	.879
Çevre kirliliğine (toprak, hava, su) neden olmaktadır.	.845			
Doğayı (bitkiler, havvanlar, ekosistem) olumsuz etkilemektedir.	.838			
Çarpık kentleşmeye neden olmaktadır.	.808			
Kalabalıklaşma, gürültü kirliliği, trafik sıkışıklığı gibi problemler yaratmaktadır.	.720			
Yavaş Şehir Ağına (Citta Slow) Katılımın Olumlu Ekonomik Etkileri		.869	.515	.856
Geleneksel ürünlerin üretimini sağlamaktadır.	.660			
Ekonomik kazanc sağlamaktadır.	.791			
Yerel ekonomiyi desteklemektedir.	.757			
Yerel halk için yeni iş fırsatları yaratmaktadır.	.655			
Bölgeye daha fazla yatırımın yapılmasını sağlamaktadır.	.539			
Yavaş Şehir Ağına (Citta Slow) Katılımın Olumsuz Ekonomik Etkileri		.665	.544	.780
Bölgedeki ürün ve hizmet fiyatlarını arttırmaktadır.	.666			
Bölgede hayat pahalılığına neden olmaktadır.	.837			
Yerel halk arasında ekonomik kazanç eşitsizliği yaratmaktadır.	.700			
Yavaş Şehir Ağına (Citta Slow) Katılımın Olumlu Sosyo-Kültürel Etkileri		.872	.607	.890
Kültürel aktivitelerin gelişimini sağlamaktadır.	.677			
Yerel halkın kültürel gelişimine katkı sağlamaktadır.	.828			
Yerel halkın yaşam kalitesini yükseltmektedir.	.823			
Yerel halkın eğlence serbest zaman değerlendirme olanaklarını arttırmaktadır.	.770			
Yavaş Şehir Ağına (Citta Slow) Katılımın Olumsuz Sosyo-Kültürel Etkileri		.849	.616	.864
Yerel halkın tutum ve davranışlarını olumsuz yönde etkilemektedir.	.720			
Kültürel değerlerin yok olmasına neden olmaktadır.	.853			
Yerel halkın turistik çekiciliklere ulaşımını zorlaştırmaktadır.	.788			
Suç, fuhuş, uyuşturucu gibi sosyal problemlere neden olmaktadır.	.774			
<i>Cronbach's Alpha (Tüm ölçek için)</i>			.860	
<i>Toplam Varyansı Açıklama Oranı</i>			71.055	

SFY: Standart Faktör Yüğü; CA: Cronbach's Alpha; AVE: Average Variance Extracted; CR: Composite Reliability

Tablo 3.Korelasyon Analizi Sonuçları

	Cittaslow	Çev. Olumlu	Çev. Olumsuz	Eko. Olumlu	Eko. Olumsuz	Sos-Kül. Olumlu	Sos-Kül. Olumsuz
Cittaslow	.730***						
Çev. Olumlu	.616**	.749***					
Çev. Olumsuz	-.085	-.107*	.804***				
Eko. Olumlu	.602**	.610**	-.145**	.718***			
Eko. Olumsuz	.061	.120*	.242**	.189**	.738***		
Sos-Kül. Olumlu	.542**	.532**	-.067	.610**	.062	.779***	
Sos-Kül. Olumsuz	-.210**	-.146**	.508**	-.188**	.339**	-.097	.785***

*: Korelasyon 0.05 düzeyinde anlamlı (2-yönlü).

**: Korelasyon 0.01 düzeyinde anlamlı (2-yönlü).

***: AVE değerinin karekökü

Ayrıştırıcı geçerliliği onaylamak için Fornell ve Larcker kriteri de kontrol edilmiştir. Tablo 3'te faktör isimlerinin altında (***) verilen değerler incelendiğinde, .718 ile .804 arasında değişen AVE değerlerinin karekökünü ifade eden Fornell ve Larcker katsayılarının, boyutlar arasındaki ilişki katsayılarından daha yüksek olduğu (Hair, Hult, Ringle ve Sarstedt, 2017) ve ayrıştırıcı geçerliliği sağladığı görülmektedir.

Katılımcıların anket formunda yer alan ifadelerle ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla, anket formunda yer alan her bir maddeye ilişkin değerlendirmeleri frekans ve yüzde değerleri ile birlikte aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri ile birlikte Tablo 4 aracılığıyla paylaşmıştır.

Araştırma ölçeklerinde yer alan ifadelerle katılım düzeylerine göre elde edilen sonuçlar incelendiğinde yavaş şehir ağına katılım kapsamında en fazla katılım gösterilen ifadeler "Cittaslow, turist sayısının artışında etkili bir modeldir (\bar{x} : 3.78)", "Yaşadığım şehrin Cittaslow olmasından memnunum (\bar{x} : 3.78)" ifadeleri olmuştur.

Yavaş şehir ağına katılımın çevresel pozitif-negatif etkilerine ilişkin ifadelerden en fazla katılım gösterilen ifade "Tarihi bina ve yapıların korunmasını teşvik etmektedir (\bar{x} : 3.73)" ifadesi olmuştur. Bunun nedeni, Göynük'ün kentsel sit alanı ilan edilip koruma altına alınmış olması ve koruma altına alınan bölgede herhangi bir yapım ve yıkım çalışmasının yasaklanmış olması olarak

değerlendirilebilir. Yavaş şehir ağına katılımın çevresel pozitif-negatif etkilerine ilişkin ifadelerden en az katılım gösterilen ifade “Doğayı (bitkiler, hayvanlar, ekosistem) olumsuz etkilemektedir (\bar{x} : 2.25)” ifadesi olmuştur.

Tablo 4. Katılımcıların Yavaş Şehir Ağına Katılımın Destinasyona Etkilerine İlişkin Görüşleri

Faktörler	İfadeler	1		2		3		4		5		\bar{X}	s.s.
		f	%	f	%	f	%	f	%	F	%		
Yavaş Şehir Ağına Katılım	Yşa1	28	7.5	27	7.2	54	14.4	154	41.2	111	29.7	3.78	1.16
	Yşa2	22	5.9	38	10.2	76	20.3	145	38.8	93	24.9	3.66	1.13
	Yşa3	30	8.0	36	9.6	112	29.9	115	30.7	81	21.7	3.48	1.16
	Yşa4	32	8.6	28	7.5	56	15.0	130	34.8	128	34.2	3.78	1.23
Yavaş Şehir Ağına Katılımın Olumlu Çevresel Etkileri	Çev.olumlu1	31	8.3	27	7.2	86	23.0	130	34.8	100	26.7	3.64	1.18
	Çev. olumlu2	22	5.9	40	10.7	92	24.6	127	34.0	93	24.9	3.61	1.14
	Çev. olumlu3	27	7.2	50	13.4	99	26.5	122	32.6	76	20.3	3.45	1.16
	Çev. olumlu4	24	6.4	42	11.2	57	15.2	138	36.9	113	30.2	3.73	1.18
Yavaş Şehir Ağına Katılımın Olumsuz Çevresel Etkileri	Çev.olumsuz1	114	30.5	123	32.9	63	16.8	33	8.8	41	11.0	2.36	1.29
	Çev. olumsuz2	128	34.2	126	33.7	50	13.4	38	10.2	32	8.6	2.25	1.26
	Çev. olumsuz3	105	28.1	128	34.2	64	17.1	46	12.3	31	8.3	2.38	1.24
	Çev. olumsuz4	102	27.3	108	28.9	71	19.0	44	11.8	49	13.1	2.54	1.34
Yavaş Şehir Ağına Katılımın Olumlu Ekonomik Etkileri	Eko. olumlu1	26	7.0	16	4.3	74	19.8	130	34.8	128	34.2	3.85	1.14
	Eko. olumlu2	24	6.4	35	9.4	76	20.3	136	36.4	102	27.3	3.68	1.15
	Eko. olumlu3	19	5.1	33	8.8	80	21.4	139	37.2	103	27.5	3.73	1.10
	Eko. olumlu4	33	8.8	51	13.6	101	27.0	111	29.7	77	20.6	3.39	1.20
	Eko. olumlu5	30	8.0	55	14.7	113	30.2	96	25.7	79	21.1	3.37	1.21
Yavaş Şehir Ağına Katılımın Olumsuz Ekonomik Etkileri	Eko. olumsuz1	33	8.8	46	12.3	105	28.1	107	28.6	82	21.9	3.42	1.21
	Eko. olumsuz2	49	13.1	79	21.1	107	28.6	83	22.2	56	15.0	3.04	1.24
	Eko. olumsuz3	42	11.2	107	28.6	109	29.1	62	16.6	54	14.4	2.94	1.21
Yavaş Şehir Ağına Katılımın Olumlu Sosyo-Kültürel Etkileri	Sos-Kül. olumlu1	48	12.8	28	7.5	83	22.2	114	30.5	101	27.0	3.51	1.30
	Sos-Kül. olumlu2	25	6.7	53	14.2	89	23.8	122	32.6	85	22.7	3.50	1.18
	Sos-Kül. olumlu3	34	9.1	58	15.5	93	24.9	121	32.4	68	18.2	3.35	1.20
	Sos-Kül. olumlu4	56	15.0	70	18.7	111	29.7	71	19.0	66	17.6	3.05	1.29
Yavaş Şehir Ağına Katılımın Olumsuz Sosyo-Kültürel Etkileri	Sos- Kül.	91	24.3	141	37.7	74	19.8	40	10.7	28	7.5	2.39	1.17
	Sos- Kül.	127	34.0	129	34.5	44	11.8	39	10.4	35	9.4	2.26	1.28
	Sos- Kül.	117	31.3	128	34.2	46	12.3	46	12.3	36	9.6	2.34	1.29
	Sos- Kül.	169	45.2	83	22.2	43	11.5	34	9.1	45	12.0	2.20	1.40

Yavaş şehir ağına katılımın ekonomik pozitif-negatif etkilerine ilişkin ifadelerden en fazla katılım gösterilen ifade ise “Geleneksel ürünlerin üretimini sağlamaktadır (\bar{x} : 3.85)” ifadesi olmuştur. Bu

durum, Göynük'ün geçmişten süregelen geleneksel dokumalar, ağaç oymacılığı, eliş oylar, yöresel kıyafetler vb. el sanatlarının yanı sıra Türk mutfağı, tarihi, kültürel ve doğa güzellikleri ile bilinen önemli bir turizm destinasyonu (Özdemir, 2009: 92) olarak değerlendirilmesinin kanıtı olarak değerlendirilebilir. Göynük ile özdeşleşmiş dokuma bir ürün olan *Tokalı Örtme*, Göynük Belediyesi tarafından Türk Patent Enstitüsü'ne Coğrafi İşaretlerin Korunması kapsamında yapılan başvuru sonucunda kabul edilmiştir. Bu sayede Göynük'e özgü geleneksel el sanatlarının yaşatılması konusunda bir adım atılmıştır (goynuk.bel.tr). Aktaş Yasa (2013: 133)'nın çalışmasında Göynük'te ahşap el sanatlarının ve hediyelik eşyaların önem arz ettiği ancak geleneksel olarak üretilen ahşap kaşık ve baston ustalarının giderek azalmakta olduğunu ve bu zanaatla uğraşan ustaların orta yaş ve üzerinde olduklarını belirtmektedir. Bu sebeple yörede geleneksel ahşap işçiliğinin yaşatılması, yeni ustaların yetişmesinde teşvik edici olunması gerektiği sonucuna varılmıştır. Yavaş şehir ağına katılımın ekonomik pozitif-negatif etkilerine ilişkin ifadelerden en fazla katılım gösterilen bir diğer ifade ise "*Yerel ekonomiyi desteklemektedir* (\bar{x} : 3.73)" ifadesi olmuştur. Araştırma bulgularını destekler nitelikte olan Zengin ve Genç (2018: 592)'in çalışmasındaki durum değerlendirmelerine göre Göynük'teki tarihi konaklarda konaklamada ve özellikle yiyecek içecek sektöründe bir artış olması, yerel halkın kendi ürettiği ürünleri, mahsulü satabilmesi yavaş şehir ağına katılımın Göynük'e etkisi olduğu şeklindedir.

Tablo 5. Katılımcıların Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{x}	s.s.	T	P																																																															
Yavaş Şehir Ağına Katılım	Erkek	212	3.68	1.027	-.014	.989																																																															
	Kadın	162	3.67	.900			Olumlu Çevresel Etkiler	Erkek	212	3.58	1.045	.475	.635	Kadın	162	3.63	.920	Olumsuz Çevresel Etkiler	Erkek	212	2.35	1.110	.649	.517	Kadın	162	2.42	1.030	Olumlu Ekonomik Etkiler	Erkek	212	3.62	.956	-.489	.625	Kadın	162	3.58	.923	Olumsuz Ekonomik Etkiler	Erkek	212	3.07	.968	1.543	.124	Kadın	162	3.22	.916	Olumlu Sosyo-Kültürel Etkiler	Erkek	212	3.39	1.023	-.807	.420	Kadın	162	3.30	1.110	Olumsuz Sosyo-Kültürel Etkiler	Erkek	212	2.30	1.108	-.034	.973	Kadın
Olumlu Çevresel Etkiler	Erkek	212	3.58	1.045	.475	.635																																																															
	Kadın	162	3.63	.920			Olumsuz Çevresel Etkiler	Erkek	212	2.35	1.110	.649	.517	Kadın	162	2.42	1.030	Olumlu Ekonomik Etkiler	Erkek	212	3.62	.956	-.489	.625	Kadın	162	3.58	.923	Olumsuz Ekonomik Etkiler	Erkek	212	3.07	.968	1.543	.124	Kadın	162	3.22	.916	Olumlu Sosyo-Kültürel Etkiler	Erkek	212	3.39	1.023	-.807	.420	Kadın	162	3.30	1.110	Olumsuz Sosyo-Kültürel Etkiler	Erkek	212	2.30	1.108	-.034	.973	Kadın	162	2.30	1.029								
Olumsuz Çevresel Etkiler	Erkek	212	2.35	1.110	.649	.517																																																															
	Kadın	162	2.42	1.030			Olumlu Ekonomik Etkiler	Erkek	212	3.62	.956	-.489	.625	Kadın	162	3.58	.923	Olumsuz Ekonomik Etkiler	Erkek	212	3.07	.968	1.543	.124	Kadın	162	3.22	.916	Olumlu Sosyo-Kültürel Etkiler	Erkek	212	3.39	1.023	-.807	.420	Kadın	162	3.30	1.110	Olumsuz Sosyo-Kültürel Etkiler	Erkek	212	2.30	1.108	-.034	.973	Kadın	162	2.30	1.029																			
Olumlu Ekonomik Etkiler	Erkek	212	3.62	.956	-.489	.625																																																															
	Kadın	162	3.58	.923			Olumsuz Ekonomik Etkiler	Erkek	212	3.07	.968	1.543	.124	Kadın	162	3.22	.916	Olumlu Sosyo-Kültürel Etkiler	Erkek	212	3.39	1.023	-.807	.420	Kadın	162	3.30	1.110	Olumsuz Sosyo-Kültürel Etkiler	Erkek	212	2.30	1.108	-.034	.973	Kadın	162	2.30	1.029																														
Olumsuz Ekonomik Etkiler	Erkek	212	3.07	.968	1.543	.124																																																															
	Kadın	162	3.22	.916			Olumlu Sosyo-Kültürel Etkiler	Erkek	212	3.39	1.023	-.807	.420	Kadın	162	3.30	1.110	Olumsuz Sosyo-Kültürel Etkiler	Erkek	212	2.30	1.108	-.034	.973	Kadın	162	2.30	1.029																																									
Olumlu Sosyo-Kültürel Etkiler	Erkek	212	3.39	1.023	-.807	.420																																																															
	Kadın	162	3.30	1.110			Olumsuz Sosyo-Kültürel Etkiler	Erkek	212	2.30	1.108	-.034	.973	Kadın	162	2.30	1.029																																																				
Olumsuz Sosyo-Kültürel Etkiler	Erkek	212	2.30	1.108	-.034	.973																																																															
	Kadın	162	2.30	1.029																																																																	

Yavaş şehir ağına katılımın sosyo-kültürel pozitif-negatif etkilerine ilişkin ifadelerden en fazla katılım gösterilen ifade ise “Kültürel aktivitelerin gelişimini sağlamaktadır (\bar{x} : 3.51)” ifadesi olmuştur. Söz konusu ölçekte en az katılım gösterilen ifade “Suç, fuhuş, uyuşturucu gibi sosyal problemlere neden olmaktadır (\bar{x} : 2.20)” ifadesi olmuştur. En az katılım gösterilen bir diğer ifade ise “Kültürel değerlerin yok olmasına neden olmaktadır (\bar{x} : 2.26)” şeklindedir. Sarıyıldız (2019: 79)’ın da çalışmasında yerel halkın en önemli korkusunun, Sakin Kent olgusunun yaşadıkları kentin sosyal, ahlaki ve kültürel yapısında bozulma yaratabileceği algısı olduğu tespit edilmiştir. Ancak bunu destekleyecek herhangi bir verinin olmadığı yerel yöneticiler ile yapılan görüşmelerde dile getirilmiştir. Bu nedenle bu korkularının gerçekliği test edilememiştir.

Yerel halkın yavaş şehir ağına katılıma ilişkin değerlendirmelerinin çeşitli demografik özellikler bakımından farklılaşıp farklılaşmadığı da çalışmada ele alınmıştır. Katılımcıların cinsiyetlerine göre yavaş şehir ağına katılıma ilişkin değerlendirmelerinin farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

Katılımcıların yaşlarına göre, yavaş şehir ağına katılıma ilişkin görüşlerinin yavaş şehir ağına katılım algısı ($p=0.000$), olumlu ekonomik etkiler ($p=0.004$) ve olumlu sosyo-kültürel etkiler ($p=0.000$) boyutlarında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (Tablo 6). Farklılığa hangi yaş grubunun neden olduğunu belirlemek amacıyla *Tukey* testinden yararlanılmıştır. Buna göre yavaş şehir ağına katılım algısında 29 yaşın altındaki katılımcıların görüşlerinin, 30-45 ve 61 ve üstü yaş gruplarındaki katılımcıların görüşlerine göre farklılaştığı belirlenmiştir. Olumlu ekonomik etkiler boyutunda ise 18-29 ile 61 ve üzeri yaş gruplarındaki katılımcıların görüşleri birbirinden farklıdır. Olumlu sosyo-kültürel etkileri boyutunda 18-29 yaş grubundaki bireylerin görüşlerinin 30 ve üzerindeki yaş gruplarında yer alan katılımcıların görüşlerine göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Katılımcıların görüşleri aritmetik ortalama değerleri bağlamında değerlendirildiğinde Göynük’ün yavaş şehir ağına katılımı algısı (\bar{x} : 4.08), olumlu ekonomik etkiler (\bar{x} : 4.07) ve olumlu sosyo-kültürel etkiler (\bar{x} : 3.91) boyutları için 61 yaş ve üzeri gruba dâhil olan katılımcıların en fazla olumlu düşünceye sahip grubu oluşturdukları görülmektedir. Bunun sebebi olarak ileri yaştaki insanların daha iyimser bir yaklaşım sergiledikleri ve beklentilerinin daha düşük olduğu düşünülebilir.

Tablo 6. Katılımcıların Yaşlarına Göre Varyans (Anova) Analizi Sonuçları

Boyutlar	Yaş	N	\bar{X}	s.s.	F	P
Yavaş Şehir Ağına Katılım	17 ve altı	58	3.32a	1.088	5.874	.000
	18-29	88	3.45a	1.038		
	30-45	129	3.85bc	.866		
	46-60	67	3.77ac	.879		
	61 ve üstü	31	4.08bc	.849		
	Toplam	373	3.68	.971		
Olumlu Ekonomik Etkiler	17 ve altı	58	3.53ac	1.026	3.876	.004
	18-29	88	3.38a	.999		
	30-45	129	3.60ac	.901		
	46-60	67	3.76ac	.842		
	61 ve üstü	31	4.07bc	.802		
	Toplam	373	3.60	.942		
Olumlu Sosyo-Kültürel Etkiler	17 ve altı	58	3.17ab	1.098	6.965	.000
	18-29	88	2.96a	1.082		
	30-45	129	3.48bc	1.000		
	46-60	67	3.54bc	1.039		
	61 ve üstü	31	3.91c	.822		
	Toplam	373	3.35	1.062		

Tablo 7, katılımcıların yavaş şehir ağına katılımın destinasyona etkilerine ilişkin görüşlerinin ikamet süresine göre farklılaşma durumunu göstermektedir. Buna göre, yaş değişkenine göre olduğu gibi ikamet süresine göre de sadece yavaş şehir ağına katılım algısı ($p=.005 < .05$), olumlu ekonomik ($p=.025 < .05$) ve sosyo-kültürel etkiler ($p=.013 < .05$) boyutlarında görüşlerin farklılaştığı tespit edilmiştir. Yavaş şehir ağına katılım algısı ve olumlu ekonomik etkiler boyutlarında farklılığa neden olan grubun belirlenmesinde *en küçük anlamlı farklılıklar (LSD)* testinden, olumlu sosyo-kültürel etkiler boyutunda ise *Tukey* testinden yararlanılmıştır.

Tablo 7. Katılımcıların İkamet Süresine Göre Varyans (Anova) Analizi Sonuçları

Boyutlar	İkamet Süresi	N	\bar{X}	s.s.	F	P
Yavaş Şehir Ağına Katılım	1 yıldan az	20	4.02a	.687	3.458	.005
	1-5 yıl	49	3.74ab	1.066		
	6-10 yıl	27	3.37b	.971		
	11-15 yıl	62	3.46b	1.034		
	16-24 yıl	53	3.41b	1.129		
	25 yıldan fazla	163	3.83a	.852		
	Toplam	374	3.67	.973		
Olumlu Ekonomik Etkiler	1 yıldan az	20	3.76a	.697	2.603	.025
	1-5 yıl	49	3.80a	.982		
	6-10 yıl	27	3.22bc	.932		
	11-15 yıl	62	3.60ac	.924		
	16-24 yıl	53	3.32bc	1.088		
	25 yıldan fazla	163	3.68a	.886		
	Toplam	374	3.60	.941		
Olumlu Sosyo-Kültürel Etkiler	1 yıldan az	20	3.32ac	.956	2.917	.013
	1-5 yıl	49	3.46ac	1.134		
	6-10 yıl	27	3.16ac	.919		
	11-15 yıl	62	3.21ac	1.163		
	16-24 yıl	53	2.97a	1.037		
	25 yıldan fazla	163	3.53bc	1.008		
	Toplam	374	3.35	1.061		

Yavaş şehir ağına katılım algısı boyutu için, Göynük'te 1 yıldan az süredir ikamet edenlerin görüşleri 6-24 yıldır ikamet edenlerin görüşlerinden farklılaşmaktadır. Bununla birlikte; 5 yıldan az süredir ikamet edenlerin görüşleri ile 25 yıldan fazladır ikamet edenlerin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir. Olumlu sosyo-kültürel etkiler boyutunda ise 25 yıldan fazla süredir ikamet edenlerin görüşleri 16-24 yıldır ikamet edenlerin görüşlerinden farklıdır (Tablo 7).

Tablo 8.Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Varyans (Anova) Analizi Sonuçları

Boyutlar	Eğitim Durumu	N	\bar{X}	s.s.	F	P
Yavaş Şehir Ağına Katılım	İlköğretim	151	3.80a	.841	4.803	.001
	Lise	139	3.44b	1.118		
	Ön Lisans	28	3.61ab	.991		
	Lisans	52	3.87ab	.770		
	Lisansüstü	4	4.87ac	.250		
	Toplam	374	3.67			
Olumlu Çevresel Etkiler	İlköğretim	151	3.68ac	,88419	3.921	.004
	Lise	139	3.44a	1,06427		
	Ön Lisans	28	3.30a	1,20830		
	Lisans	52	3.96bc	,84892		
	Lisansüstü	4	4.18ac	,89849		
	Toplam	374	3.61	,99212		

Katılımcıların eğitim durumlarına göre ifadelerle ilişkin görüşleri arasında herhangi bir farklılık olup olmadığını ölçmek için yapılan Varyans Analizi sonucunda; yavaş şehir ağına katılım algısı ($p=.001 < .05$) ve olumlu çevresel etkiler ($p=.004 < .05$) boyutlarında görüşler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Farklılığa neden olan eğitim durumu grubunu belirlemek için *Tukey* testinden faydalanılmıştır. Yavaş şehir ağına katılım algısı ile ilgili görüşlerde ilköğretim (\bar{X} : 3.80) ile lise (\bar{X} : 3.44) ve lisansüstü (\bar{X} : 4.87) ile lise (\bar{X} : 3.44) grupları arasında; olumlu çevresel etkilere ilişkin görüşlerde ise lise (\bar{X} : 3.44) ile lisans (\bar{X} : 3.96) ve ön lisans (\bar{X} : 3.30) ile lisans (\bar{X} : 3.96) düzeyinde eğitim alan bireylerin görüşleri arasında farklılık olduğu görülmüştür (Tablo 8).

SONUÇ

Yavaş şehir ağına katılımın Göynük'e etkilerinin ele alındığı bu çalışmada, ilgili destinasyonda yaşayan yerel halk hedef kitle olarak belirlenmiş ve 410 katılımcı ile yüz yüze anket uygulaması gerçekleştirilmiştir. Çalışmada Göynük'ün yavaş şehir ağına katılmadan önceki durumu hakkında detaylı bilgi sahibi olan, yavaş şehir ağına katılımın dinamikleri hakkında bilgi sahibi olan ve yavaş şehir ağına katıldıktan sonra oluşabilecek çevresel, ekonomik ve sosyo-kültürel etkiyi değerlendirebilecek kişilere ulaşılması hedeflenmiştir. 374 kişiden elde edilen verilerin analizlere dâhil edilmesiyle yapılan değerlendirme genel hatları itibariyle şunu göstermektedir:

a) Katılımcılar, yavaş şehir ağına katılmadan memnun olduklarını, daha fazla turist ziyaretine geldiğini ifade etmektedirler,

- b) Yavaş şehir ağına katılım sayesinde tarihi bina ve yapıların korunmasının teşvik edildiğini düşünmektedirler,
- c) Yavaş şehir ağına katılımın doğayı olumsuz etkilemediğini ifade etmektedirler,
- d) Geleneksel ürünlerin üretimi bu sayede teşvik edilmektedir ve kültürel aktivitelerin gelişimi sağlanmaktadır,
- e) Yavaş şehir ağına katılımın olumlu ekonomik etkileri konusunda 18-29 yaş grubu ile 61 yaşının üzerindeki bireylerin görüşleri farklıdır. Bunun yanı sıra 61 yaşından daha büyük katılımcılar diğer gruplara göre daha olumlu düşünmektedirler,
- f) Göynük'te 1 yıldan daha az süreli ikamet edenlerin görüşleri, daha uzun süredir ikamet edenlere göre istatistiksel açıdan farklılık göstermektedir.

Araştırmanın sonucunda ulaşılan bulgular değerlendirildiğinde yavaş şehir ağına katılımın Göynük'te yerel ekonomiyi desteklediği ve yerel halk için yeni iş fırsatları sağladığı anlaşılmaktadır. Yavaş şehir ağına katılan Göynük ilçesinde geleneksel ürünlerin üretimi ve pazarlanması, yerel kültürün korunması yönünde çabaların sürdürülmeye çalışıldığının bir göstergesidir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre katılımcılar yavaş şehir ağına katılımın ekonomik etkileri boyutu ile ilgili olarak bölgedeki ürün ve hizmet fiyatlarını nispeten arttırdığını ve hayat pahalılığına neden olduğunu düşünmektedirler. Diğer taraftan, yerel halk için yeni iş fırsatları oluşturduğuna ve bölgeye daha fazla yatırımın yapılmasına zemin hazırladığına ilişkin olumlu görüşler olduğu belirlenmiştir.

Araştırma sonuçlarını destekler nitelikte çalışmalar da mevcuttur. Dural ve Köseoğlu (2017)'nin çalışmalarında Göynük'ün destinasyon olarak tercih edilmesinde sırasıyla havasının ve suyunun temiz olması, halkın ve esnafın misafirperverliği, trafik gürültüsünün az olması, sakin şehir unvanına sahip olması, şehrin rahatlıkla yürüyerek gezilebilecek olması, halkın kullanabileceği yeşil alanların varlığı, şehir merkezinin sit alanı olması ve tarihi dokunun korunması hususlarının etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca katılımcılar el sanatları, dokumacılığın hala devam ettiğini, yavaş şehir müracaatı öncesinde halka turizm eğitimi verildiğini, şehrin eski Osmanlı geleneklerini koruduğunu ve çok fazla değişim yaşanmayacağı çünkü yeni nesle aktarım yapıldığını ifade etmişlerdir. Zengin ve Genç (2018)'in çalışmalarının sonucuna göre Göynük'ün yavaş şehir ağına katılması özel sektör temsilcileri tarafından olumlu karşılanmıştır. Yavaş şehir ağına katılım ile birlikte turizm talebinde bir artış yaşandığı, oluşan talebe karşı kentsel yaşamda da değişimler yaşanmıştır. Esnafın hafta sonu dükkanlarını açması, köylünün ürettiği mahsulü satmasının yanı sıra yerel yönetim öncülüğünde de esnafın elektrikli mobilete geçmesi, kartvizit ve internet sitelerinde yavaş şehir logosunun eklenmesi gibi değişiklikler yaşanmaktadır. Göynük destinasyonunun konaklama kapasitesinin yetersizliği, aktivite eksikliği gibi sebeplerle uğrak noktası olmanın ötesine geçilememesini düşünen temsilciler de olmuştur. Şengül, Bayhan ve Yücel (2018)'in çalışmalarında yerel turizm paydaşları ile gerçekleştirdikleri görüşmeler sonucunda Göynük'ün algılarındaki yeri sakinlik, maneviyat, tarih ve kültür ile doğal güzellikler şeklindedir. Akşemseddin Türbesi'nin bölge turizmi ve kültürü için önemli olduğu, yavaş şehir olmanın tanınırlık ve ziyaretçi artışına sebep olduğu da çıkan sonuçlardandır. Sarıyıldız (2019), yerel halk, yerel işletme sahipleri ve belediye başkanıyla yavaş şehir algılarını ve yaşam kalitelerini ortaya koymak için yaptığı görüşmeler sonucunda katılımcılardan %91.01'inde yavaş şehir Göynük'te turist sayısı ve yöre halkının kazancında gözle görülür bir artış gözlemlenmiştir. Turist sayısının artışıyla ticari işletme sayısı da artmış, ilçede yöresel ürünlerin üretimi ve satışları çoğalmıştır. Yöresel ürünler sayesinde yöre kadınları için gelir kapısı oluşmuştur. İnanç turizmiyle ilgi gören Göynük yavaş şehir unvanı aldıktan sonra daha da ilgi görmeye başlamıştır. Katılımcıların %9.09'u ise herhangi bir gelişim ve değişim gözlemlenmemiş, genel olarak olumsuz düşünceleri turist sayısının beraberinde getireceği gürültü

ve çevre kirliliğiyle birlikte turistlerin konaklaması amacıyla yapılan yeni yapıların şehrin görünümünü bozduğu yönündedir. Bunun yanı sıra turistlerin ahlaki davranışlarının yerel halktan farklı olması sebebiyle ahlaki yozlaşmaya sebep olacağı düşünülmektedir.

Çalışmada elde edilen bulguların literatüre katkısının yanında, ilgili işletmelere, kurum ve kuruluşlara, araştırmanın gerçekleştirildiği bölgeye ve bölgede yaşayanlara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Belirli aralıklarla farklı değişkenleri ele alarak yerel halka yönelik gerçekleştirilecek çalışmalarla yavaş şehir ağının bölgelere ve turizme etkileri ortaya konulabilir.

KAYNAKÇA

Acar, A. (2018). Yeni Daha İyi Bir Yaşam Stili Olarak Yavaş Şehir ve Turizm Üzerine Etkisi: Türkiye Örneği. *International Journal of Tourism, Economic and Business Sciences*, 2 (2), 130-136.

Akman, E. (2018). Türkiye'deki Yavaş Şehirlerin Politika Uygulamaları Üzerinden Bir Analiz. *EKEV Akademi Dergisi*, 22 (76), 79-107.

Aktaş Yasa, A. (2013). *Göynük'te Geleneksel Ahşap İşçiliği*. Göynük El Sanatları Paneli ve Çalıştayı Bildirileri, Göynük Belediyesi Yayını No:2, 117-134, Ankara.

Aktaş Yasa, A. (2013). *Kültürel Zenginlikleri ile Göynük*. Göynük El Sanatları Paneli ve Çalıştayı Bildirileri, Göynük Belediyesi Yayını No:2, 17-46, Ankara.

Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E. (2012). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı*. Sakarya: Sakarya Kitabevi.

Baytok, A., Zorlu, Ö. ve Avan, A. (2018). *Turizmde Sürdürülebilirlik Kapsamında Cittaslow ve Toplum Temelli Turizm İlişkisinin Kavramsal Olarak İncelenmesi*. İçinde: Innovation and Global Issues in Social Sciences IV, Bildiriler Kitabı, 22-24 Kasım, Lara, Antalya.

Berkün, S. (2018). Bir Kent Yönetim Modeli Olarak Türkiye'de Yavaş Şehirler ve Halkın Farkındalığı: Isparta Örneği, *Business & Management Studies: An International Journal*, 6 (4): 1417-1433.

Coşar, Y. (2013). *Yavaş Şehir (Cittaslow) Olgusunun Turist Davranışları ve Yerel Halkın Kentsel Yaşam Kalitesi Algısına Etkileri* (Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı, İzmir.

Coşar, Y. (2019). Yavaş Şehir-Sürdürülebilir Turizm Paradoksu Üzerine Eleştirel Bir Bakış. *Journal of Tourism Theory and Research*, 5 (1), 40-50.

Çakıcı, A. C., Yenipınar, U. ve Benli, S. (2014). Yavaş Şehir Hareketi: Seferihisar Halkının Tutum ve Algıları ile Yaşam Doyumları. *Journal of Travel and Hospitality Management*, 11 (3), 26-41.

Çerçi, A. (2013). *Destinasyon Markalama ve Yavaşşehir Seferihisar'ın Destinasyon Marka İmajı* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Turizm İşletmeciliği Uzmanlığı, Ankara.

Çetinkaya Usta, M. (2017). *Geçiş Toplumunda Dinî Hayat: Göynük Örneği* (Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Çıtak, Ş. (2016). Sakin Şehirler Hızlı Turistler. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5 (8), 2692-2706.

Dural, G. ve Köseoğlu, E. (2017). *Destinasyon Tercihinde Kentsel Kimliğin Etkisi: Destinasyon Tercihinde Kentsel Kimliğin Etkisi: Sakin Şehir Göynük Örneği*. 4. Disiplinlerarası Turizm Araştırmaları Kongresi Bildiri Kitabı, 63- 78, Ankara.

- Dural, G. (2019). *Aşinalığın Mekânsal Okunabilirliğe Etkisi: Göynük'teki Özne ve Nesnel İşaret Öğeleri* (Yüksek Lisans Tezi), Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Farhadi Andarabi, F. (2012). *Cittaslow Markasına Sahip Şehirlerde Yerel Halkın Turizme Yaklaşımı Üzerine Bir Analiz: Seferihisar Örneği* (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Güneş, N. (2014). *Yerel Halkın Turizm Algısı ve Turizme Katılımı: Antalya Konyaaltı ve Kepez İlçesi Örneği* (Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Hair, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M. and Sarstedt, M. (2017). *A Primer on Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM)* (2nd Ed.). Los Angeles: Sage Publications, Inc.
- Hatipoğlu, B. (2016). "Cittaslow": Quality of Life and Visitor Experiences. *Tourism Planning & Development*, 12(1), 20-36, DOI: 10.1080/21568316.2014.960601.
- <http://www.bolu.gov.tr/nufus-yapisi/> (Erişim Tarihi: 17.04.2020).
- <http://cittaslow.org/> (Erişim Tarihi: 21.11.2019).
- <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-goynuk/> (Erişim Tarihi: 21.11.2019).
- <https://goynuk.bel.tr/> Erişim Tarihi: (14.11.2019).
- Kartal, G. ve Öztürk, S. (2016). *Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Cittaslow "Yavaş Şehir" Hareketi ve Bölgesel Kalkınma İlişkisi*. ÜNİDAP Uluslararası Bölgesel Kalkınma Konferansı, 344-363.
- Kılıç Benzer, A. N. (2007). *Bolu-Göynük ve Yakın Çevresi Doğal ve Kültürel Kaynaklarının Ekoturizm Açısından Değerlendirilmesi*, Ankara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Kesin Raporu, Ankara.
- Koç, V. ve Baz, İ. (2020). Türkiye'de Sakin Şehir Hareketine Üyelik Süreci ve Üyeliliğin Etkileri. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Teknoloji ve Uygulamalı Bilimler Dergisi*, 2 (2), 57-67.
- Levent, F. (2019). *Yerel Halkın Yavaş Şehir Hareketine İlişkin Algıları: Akyaka Örneği* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Numanoğlu, E. ve Güçer, E. (2018). Yerel Halk Açısından Yavaş Şehir Akımı Algısı: Perşembe Örneği. *Journal of Multidisciplinary Academic Tourism*, 3 (2), 11-22.
- Özdemir, M. (2009). Bolu İli Göynük İlçesi Geleneksel Kadın Başlığı, *e-Journal of New World Sciences Academy*, 4 (1), 92-104.
- Park, E. and Kim, S. (2016). The Potential of Cittaslow for Sustainable Tourism Development: Enhancing Local Community's Empowerment, *Tourism Planning & Development*, 13 (3), 351-369, DOI: 10.1080/21568316.2015.1114015
- Presenza, A., Abbate, T. and Micera, R. (2015) The Cittaslow Movement: Opportunities and Challenges for the Governance of Tourism Destinations, *Tourism Planning & Development*, 12:4, 479-488, DOI: 10.1080/21568316.2015.1037929
- Sarıyıldız, M. (2019). *Sakin Kent Algısı Üzerine Bir Araştırma: "Bolu-Göynük Örneği"* (Yüksek Lisans Tezi), Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Semmens, J. and Freeman, C. (2012). The Value of Cittaslow as an Approach to Local Sustainable Development: A New Zealand Perspective, *International Planning Studies*, 17 (4), 353-375, DOI: 10.1080/13563475.2012.726851
- Şahin, İ. ve Kutlu, S. Z. (2014). Cittaslow: Sürdürülebilir Kalkınma Ekseninde Bir Değerlendirme.

Journal of Tourism and Gastronomy Studies, 2 (1), 55-63.

Şengül, S., Bayhan, İ. ve Yücel, R. (2018). Turizm Destinasyonlarında Sürdürülebilir Gelişim: Göynük Yerel Turizm Paydaşları Üzerine Bir Araştırma. *Journal of Travel and Hospitality Management*, 15 (3), 489-505.

Tabachnick, B. G. and Fidell L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics* (sixth ed.) Pearson, Boston.

Ural, A. ve Kılıç, İ. (2005). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Walker, T. B. and Lee, T. J. (2019a). Visitor and Resident Perceptions of the Slow City Movement: The Case of Japan, *International Journal of Tourism Sciences*, 19 (2), 112-127, DOI: 10.1080/15980634.2019.1621535

Walker, T. B. and Lee, T. J. (2019b). Contributions to Sustainable Tourism in Small Islands: An Analysis of the Cittaslow Movement, *Tourism Geographies*, DOI: 10.1080/14616688.2019.1654539

Yazıcı, T. ve Keba Ekinci, D. (2017). *Yavaş Şehirlerin Kurumsal Web Sitesi Kullanımı Üzerine Bir İnceleme: Cittaslow Türkiye Belediyeleri Web Sitesi Ana Sayfalarının Karşılaştırılması*, 1. Uluslararası İletişimde Yeni Yönelimler Konferansı, 179-193.

Zengin, B. ve Genç, K. (2018). Yavaş Şehirlerin (Citta-Slow) Pazarlanması: Göynük Örneği. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7 (2), 585-599.